

Kirjallinen kysymys KK 190/2026 vp

Johan Kvarnström sd

Kirjallinen kysymys palovaroitinjärjestelmiä koskevista vaatimuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Lauantaina 2.5. Raaseporiin kuuluvassa Tammisaarella syttyi tulipalo. Palo syttyi rakennuksessa, jossa on muun muassa uimahalli, palloiluhalli, kahvila ja kuntosali. Tiedotusvälineet ovat raportoineet tapauksesta ahkerasti (ks. esim. Svenska Yle, Västra Nyland ja Hufvudstadsbladet). Monien suureksi yllätykseksi kävi ilmi, että tällä ahkerassa käytössä olleella kunnallisella rakennuksella ei ollut automaattista palovaroitinjärjestelmää. Nykyisten minimivaatimusten mukaan automaattisen palovaroitinjärjestelmän puuttuminen ei ollut laiminlyönti. Mediatietojen mukaan palotarkastus ei ollut suositellut sellaista järjestelmää. Se, että rakennus, jossa samanaikaisesti voi olla useita uimahallikävijöitä, kahvila-asiakkaita ja kuntosalikävijöitä sekä satoja ihmisiä, jotka osallistuvat palloiluhallissa järjestettäviin eri tapahtumiin, saa olla ilman palovaroitinjärjestelmää, joka varoittaisi rakennuksessa olevia ihmisiä, vaikuttaa olevan rakenteellinen virhe.

Selitykseksi on annettu se, että automaattista palovaroitinjärjestelmää ei vaadittu, kun rakennuksen laajennus uimahallilla valmistui vuonna 1996, ja että uudet vaatimukset eivät ole voimassa taannehtivasti. Mutta vuodesta 1996 on kulunut 30 vuotta, mikä on varsin kohtuullinen siirtymäaika.

On totta, että lainsäädännössä pyritään usein tekniikkaneutraaliuteen ja siihen, että se ei olisi liian yksityiskohtaista. Monet konkreettisista vaatimuksista käyvät ilmi vasta asetuksista. Mainittu tulipalo osoittaa kuitenkin, että lain vaatimuksia on tarkistettava siten, että kaikissa rakennuksissa, joissa oleskelee satoja ihmisiä, vaadittaisiin automaattista palovaroitinjärjestelmää.

Tämä ei ole istuvan hallituksen kritisoimista, vaan pikemminkin huomion kiinnittämistä vanhaan ongelmaan ja rakenteelliseen virheeseen, jonka tämä Tammisaarella sattunut ikävä tapaus on tuonut päivänvaloon. Ratkaisuvaihtoehtoja on useita. Niistä nopein olisi voimassa olevien asetusten ja niiden soveltamisen tarkistaminen. Haluan korostaa, että mikään viranomainen ei ole tehnyt mitään väärin, mutta sääntelyä on päivitettävä juuri siksi, että näin on voinut käydä, vaikka sääntöjä on noudatettu. Mainitussa tulipalossa kukaan ei saanut vakavia vammoja, mutta se syttyi tilanteessa, jossa rakennuksessa oli melko hiljaista. Pahimmassa tapauksessa olisi voinut käydä paljon pahemminkin, jos tulipalo olisi syttynyt uimahallin ruuhka-aikaan tai käsipallo-ottelun, lakkiaisten tai ison konsertin aikana.

Kirjallinen kysymys KK 190/2026 vp

Vaatimusten kiristäminen voitaisiin taata paremmin lakia muuttamalla. Ehdottaisin harkittavaksi myös sellaista vaihtoehtoa, että pelastuslakiin otettaisiin uusi pykälä, esimerkiksi uusi 18 a §, jonka otsikko olisi vaikkapa: "Paloturvallisuus rakennuksissa, joissa voi oleskella samanaikaisesti yli 100 henkilöä". Lain vaatimukset eivät tietenkään voi olla liian jäykkiä, vaan niiden on mahdollistettava tietty joustavuus, jotta kohtuuttomilta tilanteilta vältytään.

Mahdollinen pykäläteksti voisi kuulua näin:

"Rakennuksen omistajan tai haltijan on varmistettava, että rakennuksessa on järjestelmä palojen havaitsemiseksi aikaisessa vaiheessa ja ihmisten varoittamiseksi sellaisessa laajuudessa, joka on riittävä tilan kokoon, käyttötarkoitukseen ja sinne samanaikaisesti mahtuvien ihmisten lukumäärään nähden.

Jos tila on tarkoitettu useammalle kuin 150 hengelle samanaikaisesti tai useampi kuin 150 henkeä käytännössä käyttää tilaa, sen tulee olla varustettu automaattisella palovaroitinjärjestelmällä.

Jos automaattisen palovaroitinjärjestelmän asentamista yksittäisessä tapauksessa voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana, tila on sen sijaan varustettava muulla riittävällä järjestelmällä, joka havaitsee palot ja varoittaa niistä sekä varmistaa, että ihmiset voivat paeta turvallisesti.

Pelastusviranomaisen saa valtioneuvoston asetuksen puitteissa yksittäisissä tapauksissa päättää tämän pykälän noudattamisen edellyttämistä vaatimuksista."

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Voiko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin paloturvallisuutta koskevien vaatimusten kiristämiseksi rakennuksissa, joissa voi oleskella samanaikaisesti monia ihmisiä, ja

edellyttääkö tällainen muutos hallituksen mielestä lainmuutosta vai onko olemassa muita keinoja saman tuloksen saavuttamiseksi?

Helsingissä 8.5.2026

Johan Kvarnström sd